**แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Dos & Don'ts)**
**โรงเรียนดอยหลวง รัชมังคลาภิเษก อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย**
**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**
**ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนดอยหลวง รัชมังคลาภิเษก มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรม มากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ควรแก่ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม จึงสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน ที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม โดยมีข้อควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Dos & Don'ts) ดังนี้

---

๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๑. ส่งเสริม สนับสนุนและพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ โดยการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย | ๑. ยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการ ปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เช่น<br>(๑) แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและยึดถือ ผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ<br>(๒) ปกป้องดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของ ประเทศชาติ<br>(๓) ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ<br>(๔) ไม่แสดงออกในลักษณะที่เป็นการดูหมิ่น เหยียด หยามทำลายสถาบันหลักของประเทศ หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ<br>(๕) ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและเคารพใน ความแตกต่างของการนับถือศาสนา | ๑.ไม่ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น<br>(๑) กระทำการอันมีลักษณะที่กระทบต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติและไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ<br>(๒) ไม่ปกป้องดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ<br>(๓) ไม่แสดงออกซึ่งความเคารพในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งไม่พิทักษ์รักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติ<br>(๔) ดูหมิ่น เหยียดหยามทำลายสถาบันหลักของ ประเทศ หรือกระทำการอันเป็นการทำลายความ มั่นคงของชาติ รวมทั้งกระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิด<br>(๕) แสดงออกด้วยกิริยาหรือวาจาในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาอื่น |

| | | |
|---|---|---|
| | (๖) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี<br>(๗) แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ<br>(๘) แสดงออกถึงความเชื่อมั่น สนับสนุน ไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข | |

๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๒. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี คำนึงถึงผลกระทบ ต่อผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน | ๒. ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อ หน้าที่ และต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น<br>(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความจริงใจตรงไปตรงมารักษาประโยชน์ของทางราชการและพร้อมรับการตรวจสอบ<br>(๒) ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่แสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตน ไม่หลีกเลี่ยง กฎหมายและใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น<br>(๓) มีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ผู้เรียน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๔) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและจริยธรรมทางวิชาการ<br>(๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ ชุมชนและสังคมและคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน | ๒. ขาดความซื่อสัตย์สุจริต จิตสำนึกที่ดี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น<br>(๑) ขาดความมุ่งมั่น ไม่มีความเสียสละ ไม่มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์<br>(๒) แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตนและใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น<br>(๓) ขาดจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ไม่คำนึงถึง ประโยชน์ของทางราชการ ผู้เรียน ผู้รับบริการ หรือ ผู้เกี่ยวข้อง<br>(๔) กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ขัดต่อจรรยาบรรณทาง วิชาการ และจริยธรรมทางวิชาการ<br>(๕) เลือกปฏิบัติเพราะความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทาง เศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมืองทางราชการ |

๓) กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงความคิดเห็น และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยจะไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง ยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม คัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง | ๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น<br>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม<br>(๒) รับผิดชอบและยอมรับต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและชอบธรรมเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ<br>(๓) กล้านำเสนอ เปิดเผย หรือรายงานในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิด การทุจริต หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย<br>(๔) ริเริ่ม คิดค้น และพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งผลลัพธ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ<br>(๕) กล้าเสนอความเห็นหรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ ถูกต้องไม่ชอบธรรม<br>(๖) ให้ความ ช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ร่วมงานที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย | ๓.ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่กล้าแสดงออกและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น<br>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ที่ขัดกับความถูกต้องชอบธรรมของ กฎหมาย รวมถึงไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม<br>(๒) ไม่รับผิดชอบต่อผลของการกระทำที่เกิดจาก ความ ผิดพลาดของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ<br>(๓) ไม่เปิดเผยหรือปิดบังข้อมูล รวมถึงไม่แจ้งเหตุ เมื่อพบเห็นการกระทำผิดหรือการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงานเดียวกัน<br>(๔) ไม่แสวงหาความรู้ พัฒนาตนเองและนวัตกรรมในการปฏิบัติงานโดยมุ่งประโยชน์ของทางราชการและผลลัพธ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ<br>(๕) ไม่ปฏิเสธหรือไม่คัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม<br>(๖) ไม่ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ร่วมงานที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีหรือละเมิดกฎหมาย |

๔) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๔. มีจิตอาสา คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่ตั้ง มีความเสียสละและมีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม | ๔. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง เช่น<br>(๑) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวม<br>(๒) แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน<br>(๓) ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ ส่วนรวมต้องเสียไป<br>(๔) ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนชุมชนและสังคมอย่างเหมาะสม | ๔.ไม่มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เช่น<br>(๑) ไม่มีจิตสาธารณะและไม่อุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม<br>(๒) ไม่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม มุ่งแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ<br>(๓) ทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องจนทำให้เสียหายแก่ผลประโยชน์ของทางราชการ<br>(๔) ขาดความร่วมมือ การมีน้ำใจแก่เพื่อนร่วมงานและหน่วยงาน |

๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๕. มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม กำลังความสามารถโดยคำนึงถึงคุณภาพ การศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐและสนองประโยชน์ของทางราชการ | ๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ เช่น<br>(๑) ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันต่อ เวลา และสถานการณ์<br>(๒) ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ อย่างประหยัดและคุ้มค่า<br>(๓) ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายของ องค์กรเป็นหลักตามตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมและมีการ ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่องมุ่งพัฒนางานและ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี มีระบบมีการทำงาน เป็นทีม เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม<br>(๔) รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะชี้แจงหรืออธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๖) พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและ | ๕.ปฏิบัติงานโดยไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ขาด ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา เช่น<br>(๑) ขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ละเลย ทำงานล่าช้า ไม่ตรงตาม เป้าหมายที่กำหนด<br>(๒) ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ อย่างฟุ่มเฟือย ไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า<br>(๓) ปฏิบัติงานโดยไม่คำนึงถึงการบรรลุผลตาม เป้าหมายขององค์กรเป็นหลักตามตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม และไม่มีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง<br>(๔) ไม่พัฒนางานให้เป็นไปตามมาตรฐานการทำงานที่ดีไม่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ไม่มีระบบการทำงาน เป็นทีม<br>(๕) ไม่รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่ |

| | | |
|---|---|---|
| | ต่อเนื่อง ๑ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงานเพื่อให้ได้<br>ผลลัพธ์ ตามเป้าหมายอย่างมืออาชีพ<br>(๗) ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ข้อกำหนดให้เหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการ ทำงานโดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ<br>(๖) มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม | มีเหตุผล ไม่ตอบขี้แจงและอธิบายอย่างมีเหตุผลให้ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๖) ขาดการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมาตรฐานสูง<br>(๗) ไม่ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ข้อกำหนดให้เหมาะสมและไเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ<br>(๘) ไม่มีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงาน ขาดความสามัคคีในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม |

๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคมและความเชื่อทางการเมือง | ๖. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น<br>(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาคเท่าเทียมปราศจากอคติ<br>(๒) ให้บริการด้วยความเต็มใจปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ<br>(๓) ปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง | ๖. ดำรงตนโดยไม่รักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น<br>(๑) ไม่มีความเป็นธรรม มีอคติเลือกปฏิบัติต่อผู้ที่มาติดต่อราชการ<br>(๒) แสดงกิริยามารยาทและวาจาที่ไม่สุภาพต่อผู้มาติดต่อราชการ<br>(๓) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติต่อผู้เรียน ผู้รับบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง |

๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย | ๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น<br>(๑) ดำรงตนเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ น้อมนำพระบรมราโชวาทหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนาจรรยาวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่<br>(๒) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เคารพต่อกฎหมายและมีวินัย<br>(๓) เคารพ ศรัทธา และพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ<br>(๔) ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ของสังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมและความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม<br>(๕) มีสติสัมปชัญญะ ควบคุมอารมณ์ ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม | ๗. ไม่ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา เช่น<br>(๑) ไม่ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ไม่นำหลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่<br>(๒) ไม่เคารพกฎหมาย และรักษาวินัยราชการ<br>(๓) ไม่เคารพ ศรัทธา และพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ขาดภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่อุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดันภารกิจ หลักของตนและหน่วยงานให้ บรรลุผลสำเร็จ<br>(๔) ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมประเพณี ที่ ดีงามของสังคมไทย และไม่ส่งเสริม สนับสนุนการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม<br>(๕) ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจมากกว่าใช้สติสัมปชัญญะแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม<br>(๖) ปฏิบัติตนไม่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธา หรือ กระทำการใดๆ อันจาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณศักดิ์ศรีภาพลักษณ์และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ |

๘) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

| หลักการ | ข้อควรทำ (Dos) | ข้อไม่ควรทำ (Don'ts) |
|---|---|---|
| ๘. ปฏิบัติหน้าที่โดยเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามเพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล | ๘.เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็กและยอมรับความแตกต่างของบุคคล เช่น<br>(๑) ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม ด้อยค่าหรือปฏิบัติที่ไม่ เหมาะสมต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๒) ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนให้เกิดความอับอายหรือเกิดผลกระทบต่อจิตใจ<br>(๓) ไม่ให้ร้าย ด่าว่า กลั่นแกล้ง ข่มเหง หรือรังแก ผู้เรียนผู้รับบริการ ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๔) ใช้กิริยาอาการและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องด้วยความตั้งใจและมีเมตตาธรรม<br>(๕) ไม่แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ<br>(๖) ให้ความช่วยเหลือป้องกัน และคุ้มครองผู้เรียนจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ รวมถึงการแสวงประโยชน์กับผู้เรียนในทุกรูปแบบ | ๘. ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่คำนึงถึงสิทธิ เด็กและไม่ยอมรับความแตกต่างของบุคคล เช่น<br>(๑) ดูหมิ่น เหยียดหยาม ด้อยค่าหรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้เรียนผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง<br>(๒) ยกย่องสรรเสริญเอาใจใส่แต่คนที่ให้ประโยชน์ และพร้อมถึงร่างกายสติปัญญาและด้อยค่าผู้ไม่ให้ ประโยชน์และไม่ถึงพร้อมทางร่างกายและปัญญา<br>(๓) พูดจาไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ ข่มเหงรังแกผู้มารับบริการผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง<br>(๔) ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและใช้กิริยาวาจาที่ไม่เหมาะสมกับผู้เห็นต่าง<br>(๕) แสดงกิริยาอาการในเชิงข่มขู่ คุกคามทางเพศ<br>(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการค้ามนุษย์ ล่วงละเมิดทางเพศและการแสวงหาประโยชน์จากผู้เรียน |

ข้อ ๒ แนวปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don't s) ของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษานี้ เป็นกรอบแนวปฏิบัติเพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการ ประพฤติตนทางจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงพนักงานราชการ และลูกจ้าง ในสังกัดด้วย

ข้อ ๓ กรณีที่ส่วนราชการมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษา จริยธรรมตามข้อกำหนดจริยธรรมที่ส่วนราชการกำหนดเพิ่มเติมนั้นด้วย

ข้อ ๔ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับ ดูแล ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริธรรม ประมวลจริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนา ให้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี